

ارزیابی میزان اثربخشی طرح تدریس مشارکتی در مدارس دوره ی سوم ابتدایی استان چهارمحال و بختیاری

عمران کیانی^۱، سیده سکینه دانیالی^۲

۱. عمران کیانی، مدرس دانشگاه علمی کاربردی و آزاد استان چهارمحال و بختیاری

Omran.kiani62@gmail.com

۲. سیده سکینه دانیالی، کارشناس روانشناسی عمومی

Hamid.farajpour.68@gmail.com

چکیده

طرح تدریس مشارکتی، یکی از روش‌های سازماندهی و تخصیص معلم در دوره‌ی ابتدایی است که با توجه به تصویب سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۰ و اجرای طرح تغییر ساختار نظام آموزشی و تأکید بر اجرای ساختار (۳+۳) در این دوره مطرح شد. پژوهش حاضر با هدفی کاربردی و به روش توصیفی پیمایشی و با ابزار پرسش‌نامه به ارزیابی میزان اثربخشی طرح تدریس مشارکتی در مدارس دوره‌ی سوم ابتدایی استان چهارمحال و بختیاری پرداخته است. جامعه‌ی آماری این پژوهش، ۴۷۷ نفر و حجم نمونه‌ی این پژوهش ۲۱۳ نفر از کلیه‌ی آموزگاران، مدیران مدارس مجری طرح تدریس مشارکتی و کارشناسان آموزش ابتدایی مناطق استان چهارمحال و بختیاری در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بوده است. روایی پرسش‌نامه و پایایی آن نیز با آلفای کرونباخ ۰/۸۹ بررسی شد و در اختیار نمونه قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که طرح تدریس مشارکتی موجب ارتقا توانمندی‌های معلم، توزیع مناسب دروس مختلف در طول هفته، اجرای برنامه‌های مکمل، رضایت بیشتر جامعه ذی‌نفعان، بستر سازی جهت پذیرش چند معلم توسط دانش آموز در دوره متوسطه و کیفیت بخشی به فعالیت‌های یاددهی-یادگیری می‌شود.

واژگان کلیدی: طرح تدریس مشارکتی، تدریس، دوره‌ی ابتدایی، دبستان، معلم.

۱. مقدمه

نظام آموزش و پرورش بنا به ضرورت تغییرات اجتماعی یکی از سازمان‌های پیچیده و بزرگ اجتماعی در هر کشوری محسوب می‌شود و با رشد و توسعه اجتماعی و فرهنگی و اقتصادی پیوندی ناگسستنی دارد. ثمربخشی این نظام از یک سو، تربیت انسان‌های مستعد سالم، بالنده، متعادل و رشد یافته است و از سوی دیگر تأمین‌کننده نیازهای نیروی انسانی جامعه در بخش‌های متفاوت فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است. به دلیل چنین اهمیتی است که در عصر حاضر همه دولت‌های جهانی، از کوچک و بزرگ، قدرتمند و ناتوان، صنعتی و یا در حال توسعه، پرداختن به آموزش و پرورش مردم خود را در شمار وظایف اساسی قلمداد می‌کنند. به حدی که یکی از شاخص‌های مهم رشد هر جامعه را وسعت دامنه وظایفی می‌دانند که نظام آموزش و پرورش آن، به عهده گرفته است (علاقه بند، ۱۳۸۱).

مهم‌ترین دوره تحصیل در تمام نظام‌های آموزش و پرورش جهان، دوره‌ی ابتدایی است، زیرا شکل‌گیری شخصیت و رشد همه جانبه فرد در این دوره بیشتر انجام می‌گیرد. دوره ابتدایی، در رشد مفاهیم و معانی اموری که کودک در زندگی روزمره با آنها مواجه است نقش مهمی برعهده دارد. این دوره تداوم بخش تکوینی شناختی، تربیتی و اجتماعی کودک که در خانواده پی ریزی شده است. همچنین دوره‌ای است که در آن فرصت و موقعیت مناسبی برای تحصیل، تربیت و یادگیری شیوه ارتباط صحیح با دیگران برای کودک فراهم می‌گردد و استعدادهای هر کودک به تدریج شکوفا می‌شود (اسماعیلی، ۱۳۸۵). سرمایه‌گذاری برای دوره‌ی ابتدایی و